

Dosarul nr. 2r-345/2022
2-19065246-01-2r-29062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malii, D. Dulghieru, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Mihail Ghemu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Mihail Ghemu, intervenient accesoriu Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe
Acțiuni cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 februarie 2018, ÎM „INCASO” SRL a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva lui Mihail Ghemu cu privire la încasarea datoriei în mărime de 22 355,52 de lei, a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 670,67 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei.

Prin hotărârea din 14 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a încasat din contul lui Mihail Ghemu în beneficiul ÎM „INCASO” SRL datoria în sumă de 22 355 de lei, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 670,67 de lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei, în total suma de 25 026,18 de lei.

Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de avocatul Elena Guțu în interesele lui Mihail Ghemu.

S-a casat integral hotărârea din 14 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași și s-a remis cauza spre rejudecare, după competență, la Judecătoria Chișinău.

Prin încheierea protocolară din 28 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a atras în calitate de intervenient accesoriu din partea reclamantului, ÎM „Moldcell” SA.

Prin hotărârea din 02 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „INCASO” SRL

împotriva lui Mihail Ghemu, intervenient accesoriu ÎM „Moldcell” SA cu privire la încasarea datoriei.

S-a încasat din contul lui Mihail Ghemu în beneficiul ÎM „INCASO” SRL suma de 22 355,51 de lei, cu titlu de datorie, suma de 670,67 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat și suma de 1000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cerința de compensare a cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 02 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Mihail Ghemu la 28 iulie 2021 (data de pe plicul poștal) a contestat-o cu apel menționând că motivele de fapt și de drept le va prezenta ulterior după recepționarea hotărârii motivate.

Prin încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Mihail Ghemu, fiind acordat părții apelante termen de 15 zile din data comunicării încheierii pentru a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel.

Încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost expediată la adresa apelantului, Mihail Ghemu, fiind recepționată de către apelant conform avizului de recepție nr. DS8006227509AS la data de 27 ianuarie 2022 (f.d. 88, vol. II).

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Ghemu împotriva hotărârii din 02 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea de restituire cererii de apel a fost expediată la adresa apelantului, Mihail Ghemu, potrivit scrisorii de însoțire la data de 21 februarie 2022 (f.d. 93, vol. II).

La 07 iunie 2022, Mihail Ghemu a depus recurs împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei în instanța de apel la etapa primirii apelului împotriva hotărârii din 02 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a menționat că nu a depus apelul motivat deoarece la 07 februarie 2022 a fost diagnosticat cu SARS-CoV-2 (COVID-19), fapt confirmat prin certificatul nr. 163351 din 07 februarie 2022, iar perioada de recuperare a durat câteva luni. Astfel, a depus cererea de apel motivată la data de 19 aprilie 2022 și a solicitat repunerea în termen a apelului, însă a fost informat că s-a emis încheierea de restituire a cererii de apel.

Recurentul a menționat că motivul omiterii termenului pentru înlăturarea neajunsurilor este întemeiat și urmează a fi repus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că necesită de respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen a recursului, iar recursul urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea

de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurente și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Prin prisma art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din probele prezente la dosar rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată cu recurs la 17 februarie 2022. Ulterior, la 21 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal a expediat-o participanților la proces, inclusiv recurentului Mihail Ghemu (f.d. 93, vol. II), însă potrivit adeverinței de pe plicul poștal, scrisoarea recomandată a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea „necunoscut”.

Colegiul reține că, recursul a fost depus de către Mihail Ghemu la 07 iunie 2022, în afara termenului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit cererii de recurs, recurentul Mihail Ghemu susține că la 19 aprilie 2022 prezentând apelul motivat cu dovada achitării a taxei de stat a fost informat despre adoptarea încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău privind restituirea cererii de apel împotriva hotărârii din 02 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînălăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 11 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prin urmare, instanța de recurs notează că, la caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă din ziua imediat următoare comunicării despre restituirea cererii de apel prin încheierea din 17 februarie 2022, adică din 20 aprilie 2022 ultima zi de contestare fiind 04 mai 2022.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Mihail Ghemu, a declarat abia la 07 iunie 2022 recursul împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Totodată, Colegiul reține că Mihail Ghemu solicită în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă repunerea în termen a recursului declarat.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Astfel, în sensul art. 116 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural omis poate fi efectuată doar în baza unor temeuri argumentate și confirmate prin probe corespunzătoare. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție sine qua non pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit este pusă în sarcina justițiabilului care solicită repunerea în termen.

Colegiul constată că recurentul Mihail Ghemu a invocat motive neconvingătoare și declarative în argumentarea omiterii termenului procedural și care nu justifică repunerea recursului în termenul de omis.

Prin urmare, cererea recurentului Mihail Ghemu cu privire la repunerea în termenul procedural de declarare a recursului împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Colegiul reține că respingerea cererii lui Mihail Ghemu cu privire la repunerea în termenul procedural omis de declarare a recursului atrage după sine, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) coroborat cu art. 10 din Codul de procedură civilă.

Colegiul consideră că de la data de 19 aprilie 2022 când Mihail Ghemu confirmă că a cunoscut despre încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, dânsul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural de a contesta această încheiere în interiorul termenului legal.

Instanța de recurs consideră că recurentul, fiind interesat în soarta examinării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin respectarea termenului de declarare a recursului, cât și depunerii unei cereri motivate și probate de repunere în termenul procedural omis,

în caz contrar intervine sancțiunea procedurală de respingere a cererii cu privire la repunerea în termen a recursului cu restituirea recursului în temeiul art. 116 și art.426¹ alin. (1) lit. a) în coroborare cu art. 10 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În altă ordine de idei, instanța de recurs învederează că certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legiuitorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu v. România*, cauza *Marckx v. Belgia*).

În cauza *Ponomaryov v. Ucraina*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

La caz, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor se datorează în exclusivitate comportamentului recurentului Mihail Ghemu, care trebuia să dea

dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din considerentele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că urmează a fi respinsă cererea lui Mihail Ghemu cu privire la repunerea în termenul procedural omis de declarare a recursului împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar recursul restituit în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. art. 10, 116, 269-270, 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea depusă de Mihail Ghemu cu privire la repunerea în termen a recursului împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Se restituie recursul declarat de către Mihail Ghemu împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Mihail Ghemu, intervenient accesoriu Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh